

Notat

MILJØMINISTERIET

Miljøstyrelsen

Pesticider/Kemikalier
J.nr. 601-00011
Ref. LFo

Dato: 20. november 2006

Resultat af 18. partsmøde under Montrealprotokollen om stoffer, der nedbryder ozonlaget, afholdt den 30. oktober - 3. november 2006 i Delhi.

Baggrund

Montrealprotokollen hører under Wienkonventionen om beskyttelse af ozonlaget og vedrører reguleringen af stoffer, der kan nedbryde ozonlaget.

I øjeblikket omfatter Montrealprotokollen 95 stoffer, hvoraf CFC'er, haloner, methylbromid og kultetraklorid er de væsentligste. Protokollen forpligter parterne til specifikke begrænsninger og udfasninger af produktion og anvendelse af de enkelte ozonlagsnedbrydende stoffer. I ulandene er udfasningen koblet sammen med finansiell støtte fra i-landene.

Atmosfærens indhold af de ozonlagsskadende brom- og klorforbindelse er som følge af Montrealprotokollen på vej ned. Det forventes at man vil nå situationen fra før 1980 omkring 2050, bortset fra over Antarktisk, hvor "ozonhullet" først forventes at være lukket omkring 2065.

Overordnet vurdering af resultaterne

Partsmødet forløb stort set tilfredsstillende. Der blev vedtaget 37 beslutninger, og EU spillede som sædvanligt en ledende rolle for at styrke indsatsen. EU fik blandt sikret, at der sættes fokus på de fremtidige udfordringer, og sikret en sammenhæng med indsatsen på klimaområdet.

Centrale emner på partsmødet

Kvoter for methylbromid og CFC

Methylbromid anvendes især som pesticid og til desinfektion. Anvendelsen af stoffet har været forbudt i i-landene fra 1. januar 2005. Der er dog en række undtagelser, blandt andet i forbindelse med karantæne og særlige såkaldte "kritiske anvendelser", hvor der ikke findes alternativer.

Der var især fokus på USA's ønsker til at anvende methylbromid i mængder, som lå væsentlig over, hvad den tekniske komite under protokollen havde indstillet. Resultatet blev, at USA reducerer sit forbrug, dog ikke helt til det niveau, som den tekniske komite havde anbefalet. Endvidere afgav USA en udtalelse, hvor man bebudede en større indsats for at udfase brugen af methylbromid. USA's ønske om flerårige kvoter blev udskudt til næste partsmøde.

I i-landene anvendes CFC i dag kun til enkelte anvendelser, hvor det er vanskeligt at finde alternativer, såkaldte essentielle anvendelser. For 2007 besluttede partsmødet at tildele EU en kvote på 535 tons CFC til anvendelse i astmasprays, mens USA tilkendegav, at man kun ville anvende 127 tons af den kvote på 1000 tons, som USA fik tildelt for 2007 allerede i 2005. For 2008 fik USA en kvote på 385 tons. Partsmødet besluttede endvidere at tildele Rusland en kvote på 150 tons CFC til rumfarts industrien, idet der samtidig stilles krav om foranstaltninger, som kan nedbringe CFC forbruget til denne anvendelse.

Illegal handel. Der er netop udkommet en rapport med forslag til tiltag, som kan iværksættes på kort og længere sigt for at imødegå illegal handel med ozonlagsnedbrydende stoffer. Parts-

mødet vedtog fortsat at have fokus på området og opfordrede de lande (ca. 23), som endnu ikke har etableret et licenssystem for eksport og import af ozonlagnedbrydende stoffer om at gøre dette, og opfordrede alle parter om at vurdere de konkrete forslag i rapporten og anvende de muligheder, der er til rådighed for at holde styr på grænseoverskridende transport af ozonlagnedbrydende stoffer.

Montrealprotokollens fremtid. Det besluttedes at igangsætte en proces, som skal identificere de fremtidige udfordringer, som Montrealprotokollen står over for. Et særligt udredningsarbejde igangsættes, og der afholdes i juni 2007 en 2-dages workshop umiddelbart inden næste forbedelsesmøde under protokollen. På EU's foranledning blev der bl.a. sat fokus på HCFC, som forventes at blive produceret i større mængder, bl.a. som følge af indsatsen på klimaområdet. Af samme årsag blev det besluttet at samarbejde med klimakonventionen.

Der anvendes en del methylbromid til desinfektion for at forhindre spredning af plantesygdomme på tværs af landegrænser. Dette er blandt andet reguleret af internationale aftaler og anvendelsen af methylbromid til dette formål er undtaget for reguleringen under Montreal protokollen. Partsmødet besluttede at tage kontakt med den internationale plantebeskyttelseskonvention for at undersøge muligheden for at mindske brugen af methylbromid.

Partsmødet vedtog endvidere en række beslutninger, som skal danne grundlag for fremtidige aktioner på området. Det gælder kortlægning af miljørigtig destruktion af ozonlagnedbrydende stoffer, kortlægning af udledning af og alternativer for N-propylbromid samt kortlægning af omfanget af, og muligheden for, at begrænse udledningen af kultetraklorid (CTC).

Overholdelse af konventionen. Partsmødet vedtog 14 beslutninger vedrørende enkelte landes overholdelse af protokollen. Nogle beslutninger vedrører manglende indrapportering, mens andre forholder sig til registrerede overskridelser af de tilladte mængder ozonlagnedbrydende stoffer, og hvad der gøres for arbejde hen mod en overholdelse.

Budget

Partsmødet vedtog et budget for 2007 og 2008. Udgifterne vil blive reduceret, men på grund af mindre overførsler fra andre kilder øges landenes bidrag med 4-5 %. Danmarks bidrag vil være ca. 200.000 kr. Hertil kommer bidragene til den multilaterale fond, som støtter ulandenenes omstilling til ikke-ozonlagnedbrydende stoffer. Den multilaterale fond var dog ikke til forhandling på dette møde.